

بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله رب العالمين

اللهم صل على محمد و آل محمد

خاص تر شدن

برای خدا

تلاشی برای فهم سوره مبارکه معارج

کاری از:

مدرسه دانشجویی قرآن و عترت دانشگاه تهران

پرده سوم ، رهایی از قیدها و پرواز

«برای پرواز کردن باید اوج گرفت!»

چگونه راست قامت بودن و به اوج رسیدن

آیات زیر از سوره مبارکه معارج ویژگی های نمازگزارن را بیان می کند تا نشان دهد نمازی که ما را انواع کرامات می رساند چیست و چگونه باید به چنین نمازی دست یافت.

نمازی که به واسطه اقامه آن فرد خود را در پیشگاه ربوبی حاضر می بیند و به دیگران خدماتی صادقانه می رساند.

الَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ دَائِمُونَ (۲۳)	همان کسانی که بر نمازشان پایدارند. (۲۳)
وَ الَّذِينَ فِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ مَّعْلُومٌ (۲۴)	و همانان که در اموالشان حقی معین است، (۲۴)
لِلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ (۲۵)	برای سائل و محروم. (۲۵)
وَ الَّذِينَ يَصَّدَّقُونَ يَوْمَ الدِّينِ (۲۶)	و کسانی که روز جزا را باور دارند. (۲۶)
وَ الَّذِينَ هُمْ مِنْ عَذَابِ رَبِّهِمْ مُشْفِقُونَ (۲۷)	و آنان که از عذاب پروردگارشان بیمناکند. (۲۷)
إِنَّ عَذَابَ رَبِّهِمْ غَيْرُ مَأْمُونٍ (۲۸)	چرا که از عذاب پروردگارشان ایمنی نیست. (۲۸)
وَ الَّذِينَ هُمْ لِقُرُوبِهِمْ حَافِظُونَ (۲۹)	و کسانی که شرمگاه خود را حفظ کنند. (۲۹)
إِلَّا عَلَىٰ أَرْوَاحِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ (۳۰)	مگر بر همسران خود یا کنیزانشان که [در این صورت] مورد نکوهش نیستند. (۳۰)
فَمَنْ ابْتغى وراءَ ذلكَ فأولئك هم العادونَ (۳۱)	پس هر که فراتر از این جوید، آنها همان تجاوزکارانند. (۳۱)
وَ الَّذِينَ هُمْ لِأَمَانَاتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ (۳۲)	و کسانی که امانت ها و پیمان خود را مراعات کنند. (۳۲)
وَ الَّذِينَ هُمْ بِشَهَادَاتِهِمْ قَائِمُونَ (۳۳)	و آنان که بر شهادت های خود ایستاده اند. (۳۳)
وَ الَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ يَحَافِظُونَ (۳۴)	و کسانی که بر نمازشان مواظبت دارند. (۳۴)
أُولَئِكَ فِي جَنَّاتٍ مُكْرَمُونَ (۳۵)	آنها هستند که در باغ هایی [از بهشت] گرامی داشته می شوند. (۳۵)

دیده‌بانی

برای اوج گرفتن ...

پرنده‌ها برای پرواز آفریده شده‌اند. به پرهایشان دقت کن! یک میله توخالی وسط الیافی سبک قرار گرفته که وقتی کف دستت بگذاری و کمی بدمی، زمان زیادی طول میکشد تا بر زمین فرود بیاید و بنشیند. یک جزء کوچک از اجزاء بدن پرنده نیست، جز اینکه واضح فریاد می‌زند، من برای پرواز کردن آفریده شده‌ام. مثلاً از وزن و شکل بال‌ها و نقش گردن و چینه دان و منقار و هزار و یک جزء از اجزای بدن پرنده گرفته تا نوع زندگی و لانه سازی و تخم‌گذاری و مهاجرت و غیر آن، همگی حکایتگر پرواز هستند و برای این هدف تقدیر شده‌اند. پرنده یکپارچه پرواز است و هیچ چیز به اندازه پرواز نکردن برای او خسارت‌بارتر و بیهوده‌تر نیست.

اگر جهان نردبانی رو به بالا داشته باشد که حتماً دارد و اگر صاحب این خانه، یعنی خدا، ذی‌المعارج باشد که هست، زندگی و وظایف انسان نیز باید شکل متناسب برای این بالا رفتن و پرواز داشته باشد؛ که دارد. قرآن کریم ویژگی‌هایی را برای انسان بیان می‌کند که این ویژگی‌ها به خوبی می‌توانند ثابت کنند که همه اجزای زندگی او تناسب با پرواز و اوج گرفتن دارد.

انسان، پرنده‌ای است که می‌تواند اتصال دائمی با پرواز داشته باشد (الَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ دَائِمُونَ)

انسان، پرنده‌ای مهاجر است که پرواز را با هم نوعان خود و به صورت جمعی انجام می‌دهد و در این مسیر با وجود بهره‌مند شدن از امکانات، توان این را هم دارد که سهمی را برای فصل دیگری از زندگیش کنار بگذارد (وَ الَّذِينَ فِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ مَّعْلُومٌ * لِلنَّسَائِلِ وَالْمَحْرُومِ * وَ الَّذِينَ يَصَّدَّقُونَ يَبُورُ الدِّينِ)

انسان پرنده‌ای است که نسبت به خطرات هوشیار است و کمال دقت و احتیاط را نسبت به آن رعایت می‌کند (وَ الَّذِينَ هُمْ مِنْ عَذَابِ رَبِّهِمْ مُشْفِقُونَ * إِنَّ عَذَابَ رَبِّهِمْ غَيْرُ مَأْمُونٍ)

انسان پرنده‌ای با ویژگی کنترل بالاست و توان استفاده قاعده‌مند و مشخص از امکانات غریزی خود را دارد؛ به نحوی که هرگز از محدوده تعریف شده خود تجاوز نمی‌کند. (وَ الَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ * إِلَّا عَلَىٰ أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ * فَمَنْ ابْتَغَىٰ وَرَاءَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْعَادُونَ)

انسان پرنده‌ای است که در سیر پروازش می‌توان به او اطمینان داشت و به او نگهداری از چیزی را سپرد و اطمینان داشت که مسؤولانه و دقیق آن را به مقصد می‌رساند. (وَ الَّذِينَ هُمْ لِأَمَانَاتِهِمْ وَ عَهْدِهِمْ رَاعُونَ)

انسان پرنده‌ای است که می‌توان از حضور و هوشیاریش به عنوان سند قابل اتکا استفاده کرد. او دائماً آماده برای شهادت دادن است. (وَ الَّذِينَ هُمْ بِشَهَادَاتِهِمْ قَائِمُونَ)

انسان پرنده‌ای است که هرگز پرواز را فراموش نمی‌کند و به پرنده بودن همیشه پایبند است (وَ الَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ يَحَافِظُونَ)

مقصد پرواز و مهاجرت انسان بهشت است و از او به عنوان پرنده‌ای آسمانی و با ارزش و احترام یاد شده است. (أُولَئِكَ فِي جَنَّاتٍ مُّكْرَمُونَ)

انسان متعادل و راست قامت همه چیز زندگی‌اش تناسب با پرواز دارد از این رو، هیچ چیز برایش بیهوده تراز پرواز نکردن نیست.

اگر کسی بخواهد از نمازگزاران باشد لازم است خود را به صفات ایشان آراسته کند. برخی از این صفات مربوط به باورها و برخی رفتارهاست.

برای قرار گرفتن در معرض این صفات لازم است شرایطی را پدیدار کرد. زیرا در اثر قرار گرفتن در شرایط و رویارویی‌های متعدد است که صفات در انسان شکوفا می‌شود. با رخوت و سستی و سردرلاک فرو کردن رشد و تعالی و اوج گرفتن اتفاق نمی‌افتد.

برخی از این شرایط عبارتند از:

- به وجود آوردن محیطی که بتواند آدم‌های خوب یک جامعه را دور هم جمع کند، منشأ برکات و خیر و منفعت‌های زیاد است مثل آب که زمینه‌ساز سرسبزی است و سرسبزی که محل زندگی انواع موجودات می‌شود، ایجاد و رونق دادن به جایی که بهترین انسان‌های محله با پایبندی‌ها و نقاط برجسته‌ای از خوبی‌ها در آن جمع می‌شوند، طرح مناسبی برای اوج گرفتن است.
- ایجاد شرایط خدمت به دیگران به واسطه جمع تشکیل شده و هماهنگی برای این امر بین اعضا. می‌تواند این خدمت مالی نباشد بلکه آموزشی و یا فرهنگی باشد.
- داشتن آیین‌نامه اجرایی برای کمک علمی، فرهنگی، سازندگی به دیگران و نیز تقویت جمع با جذب افراد جدید. در این آیین‌نامه برنامه‌هایی برای عهدهای جمعی و نیز داشتن شاهد برای نظارت بهتر تنظیم شود.
- شناسایی خیرات اجتماعی که از عهده جمع برمی‌آید. این خیرات می‌تواند کاشت گیاه، ساخت خانه، درست کردن وسیله، برطرف کردن مشکل، آموزش حرفه یا علم، تبلیغ معارف و... باشد. طبیعی است وقتی افراد نسبت به خیرات شناختی نداشته باشند نسبت به انجام آنها نیز رغبتی نخواهند داشت.

برای این آیین‌نامه می‌توان از برخی از نامه‌ها و خطبه‌های نهج البلاغه مانند نامه ۳۱ و خطبه ۱۷۶ استفاده کرد.

عملیات

درباره برپایی نمازهای با روح و پر منفعت

در عملیاتی که مربوط به اقامه نماز و البته اقامه هر کار خوبی، حرکت‌های جهادی و پرشتاب بسیار مهم است زیرا بدون جهاد اقامه نماز محقق نمی‌شود.

در حرکت‌ها جهادی مطالعه اولیه و با علم حرکت کردن بسیار اهمیت دارد زیرا در غیر این صورت نقض غرض می‌شود و افراد با تحمل زحمات فراوان نتیجه‌ای از فعالیت‌های خود نمی‌گیرند و یا نتیجه معکوس می‌گیرند.

ورود افراد در مکانی به عنوان اردوی جهادی باید مردم آنجا را به حرکت و پویایی بکشاند و اگر صرف خدمت‌رسانی شود ممکن است آنها به آنچه از فرهنگ‌های نامطلوب گرفتارش هستند، دل‌بسته‌تر کند. همچنین وقتی به کسی یا کسانی کمک مالی می‌شود لازم است جوانب این کمک و آثار مثبت و منفی آن بررسی و با علم همراه باشد.

مشورت با علما و دانشمندان علوم دینی و علوم مرتبط ضرورتی است که می‌تواند جهاد را به اقامه نماز بکشاند. هر قدر افراد خلاق‌تر و قوی‌تر باشند بیشتر میل به مشورت با متخصصین را می‌پسندند و هر قدر تازه‌کارتر و کم‌خلاق‌ترند تمایل دارند همه کارها را یک تنه خودشان بکنند و خود را از هرگونه ارتباط با متخصصینی بی‌نیاز می‌دانند.

برخی از عملیات‌های اقامه نماز را می‌توان به شکل زیر در دستور کار قرار داد:

عملیات اول:

برپایی نمازهای جماعت به صورت با شکوه، با اذان‌ها و اقامه‌های زیبا، در صورتی که امکان دارد در حیاط مدرسه و با تعقیبات شعار وحدت دست‌ها در هم فرو رفته و حماسی.

عملیات دوم:

برگزاری جلسات قرآن، خودجوش و بی‌تکلف، همراه با صبحانه و با نشاط، با خواند قرآن به صورت هم‌خوانی و زیبا

عملیات سوم:

انجام خیرات اجتماعی متناسب با نیازها

- درخت‌هایی که باید کاشته شود و محیط زیست را آباد کند.
- مدرسی از مناطق محروم در حاشیه شهرها که باید شناسایی شود و مورد عنایت و توجه قرار گیرد. این عنایت و توجه می‌تواند با تشکیل گروه‌های مشترک برای برطرف کردن معضلات علمی و فرهنگی آن مناطق باشد.

- کتابخانه‌هایی که باید تأسیس شود.
- کتاب‌های امانی که می‌تواند دست به دست شود.
- جمع‌آوری کمک‌های نقدی که می‌تواند برای مناطق محروم کشور و حتی دنیا صورت پذیرد.
- مشکلاتی که در محل و یا منطقه که می‌تواند به راحتی مرتفع شود.
- .....
- .....
- .....

عملیات چهارم:

برگزاری نمایشگاه کتاب، عکس و پوستراز مصادیق مختلف اقامه نماز

عملیات پنجم:

برگزاری مسابقه کتابخوانی بین دوستان در خصوص نماز و از آن مهم‌تر برگزاری کارگاه‌ها، برنامه‌ها و مسابقات ارتقای کیفیت توجه در نماز و اقامه نماز در اول وقت

عملیات ششم:

حضور دسته جمعی با همکلاسیان، برای مدتی برای نمازهای مغرب و عشا در یک مسجد مشخص به شکلی که آن مسجد پاتوق جمع شود. می‌تواند این پاتوق به مساجد دیگر هم منتقل شود. می‌تواند مرامنامه و منشور جمع با طرحی زیبا در جایی از مسجد نصب شود و بعد از مدتی با دعوت از نفرات جدید، این فرهنگ به مساجد جدید نیز منتقل شود. سپس رسمی از دید و بازدید بین مساجد با این مرامنامه ایجاد گردد.

عملیات هفتم:

تشکیل گروه نمازگزاران متشکل از معلمین و دانش‌آموزان فعال این گروه می‌تواند به نام تدبیر قرآن هم مطرح باشند و در مدرسه عهده‌دار برگزاری کلاس‌های فهم قرآن و نیز اقامه نماز باشند.

شهید همراه ما در عملیات

شهید علی چیت سازان

در معرفی شهید برای یاری ما برای شجاعت پیدا کردن و انگیزه داشتن برای اقامه هر کار خوبی:

روز تولد حضرت علی (ع) به دنیا آمد؛

یعنی سیزدهم رجب ۱۳۴۳.

به خاطر این اسمشو گذاشتند علی.

از شاگردی کارخانه یخ شروع کرد.

باباش نذر کرده بود سقا بشه.

سرنترسی داشت.

ساواکی و اینجور چیزا سرش نمی شد.

عقلش خیلی بیشتر از سن و سالش بود.

هجده سالگی شد مربی استاد آموزش های نظامی از همه جورش؛

تاکتیک رزمی، اسلحه شناسی، اطلاعات و عملیات

اولین بار رفت جبهه مهران.

نبوغ و خلاقیت بی مثال او را علی شادمانی کشف کرد.

تا بیخ سنگر عراقیا می رفت.

چهار گردان چشمشان به اشاره او بود.

نوجوونیش رسید به انقلاب و جوونیش سهم جنگ شد.

موتوی صورتش روئیده بود که یه گروهان رو دادند دستش!

توی عملیات مسلم بن عقیل، پاش تیر خورده بود اما وقتی آمد، یه تنه هفت تا اسیر هم آورد.

حاج همت براش نقشه ها داشت، اما همدانی زودتر جنبید و کردش فرمانده.

یه نوجوان ۱۹ ساله شد فرمانده اطلاعات- عملیات یه لشگر!

تا کی؟! تا آخر جنگ...

از کله قندی مهران شروع کرد.

بالای کله اسبی حاج عمران ترکش خورد.

تو سومار تیر خورد به پاهاش.

توی جزیره مجنون، روی برانکار فرماندهی می کرد!

توی شلمچه اول ترکش به بازوش خورد، بعد تیر به پهلوش
و توی ماووت مهمان مین والمری شد.

اطلاعات و عملیات رو کرده بود دانشگاه آدم سازی.

توی کلاسش هم "ممد عرب عراقی" بود که از بصره در رفته بود،
هم "شیرمحمد افغانی" که تو مهران باهاش گشت می رفت،
و هم "علی شاه حسینی" که تکنیسین F4 که آموزش تو آمریکا رو گذاشته بود یه طرف و شده بود شاگردش!
داشت یادم می رفت. توی دانشگاه علی آقا سواد ملایی و افاده های دانشگاهی هم خیلی بُرد نداشت؛
نه اینکه دانشگاهی ها در رکابش نبودند،
بودند اما یه بچه صافکار روستایی زاده مثل "مصیب مجیدی" شد معاونش،
چون دل شیر می خواست با علی کار کردن.
شرط و مرزی هم برای یادگیری وجود نداشت؛
سراغ قفل بُرها توی شهر می رفت،
می آوردشان جبهه از شان آدم می ساخت!
البته همه ی اینایی که اسم آوردم شهید شدند؛
به عبارت این دفتر "دلیل" شدند.
گشتاش شبیه یه رویاست.
در زمان خودش براش افسانه ها درست کردند؛
مثل اینکه تا کربلا می ره،
توصف عراقیا و می ایسته،
اینا راست نبود اما روایت بچه هاش توی این دفتر راسته راسته.
علی همون بچه موزرد چشم آبی برای قریب ۹۰ نفر شد دلیل؛
یعنی راه رو نشون داد تا جایی که رسیدند.
خودشم دنبال یه دلیل می گشت تا اینکه اون خواب به دادش رسید.
اون خواب که از مصیب معاونش که توی فاو شهید شده بود،
پرسید: "از کدام راهکار به این مقام رسیدی؟"
مصیب هم جواب داد: راهکار اشک!

از اینجا به بعد راه کار علی آقا به قول خودش قلف و به قول بچه مدرسه‌ای‌ها قفل شد.
هر هفته با گریه بچه‌ها رو صدا می‌کرد،
همون ۹۰ نفر رو.
دلش می‌خواست دینش کامل بشه.
اینوبه دوستاش گفته بود.
زن گرفت.
یه یادگاری ازش موند که هیچ وقت ندیدش؛
به اسم محمد علی.
برادرش امیرهم که رفت،
علی ماند با تنی زخمی که شش زخم از شش عملیات داشت.
جنگ هم هفت ساله شده بود
و علی دلتنگ همه چیز.
سال‌های آخر جنگ می‌گفتند می‌خواد فرمانده بشه،
اما عشق او اطلاعات بود
و بچه‌های اطلاعات
و شهدای اطلاعات.
توی شناسایی؛
یعنی دلالت آخر،
همه رو گذاشت سرکار،
یه عده رو برگردوند عقب و خودش تنها رفت به جایی که دلیل امروز و فردای ما شد.^{۱۲}

---

^{۱۲} سایت ابرو باد

ثبت نتایج

اقامه نماز

نوعاً عکس‌ها و فیلم‌هایی که نشان‌دهنده حرکت‌ها و خیزش‌های اجتماعی است جذاب و به یادماندنی است. همچنین آثار اجتماعی با هم بودن و وحدت به قدری باشکوه است که باورکردنی نیست. لذا ثبت و نشان دادن آن نیز بسیار مهم و البته جالب است.

هریک از عملیات‌هایی که در بالا بیان شد هم قابلیت مستند و هم نمایشگاه عکس دارد. علاوه بر اینکه برای رونق گرفتن عملیات‌ها نیز می‌توان از نمایشگاه‌های عکس و نیز از نمایش فیلم‌ها و نماهنگ‌های مختلف استفاده کرد. این آثار می‌تواند ابعاد اقامه نماز را در مصادیق مختلفی که می‌تواند داشته باشد را به خوبی منعکس کرده این رسم و مرام را به شکلی در جاهای دیگر کشور، ترویج کند.

درست کردن تابلویی که در آن از شهدا عطر و بویی وجود داشته باشد در انتقال مطالب مربوط به اقامه نماز در بین دوستان بسیار مؤثر باشد.

شعار برنامه

شعار زیر همت جهادی داشتن و قوی و مستحکم در راه خدا بودن را هدف گرفته است. این شعار را به اندازه وسع و ظرفیت دوستانتان تبلیغ نمایید.

أَيْنَ الْقَوْمِ الَّذِينَ دُعُوا إِلَى الْإِسْلَامِ فَقبلُوهُ وَقَرءُوا الْقُرآنَ فَأَحْكَمُوهُ وَهيجُوا إِلَى الْجِهَادِ قَوْلُهُا وَلَهُ اللّٰحِاحِ إِلَى أَوْلَادِهَا وَسَلَبُوا السُّيُوفَ
أَعْمَادَهَا وَأَخَذُوا بِأَطْرَافِ الْأَرْضِ زَحْفًا زَحْفًا وَصَفًّا صَفًّا^{۱۳}

کجا هستند مردمی که به اسلام دعوت شده و پذیرفتند، قرآن تلاوت کردند و معانی آیات را شناختند، به سوی جهاد برانگیخته شده چونان شتری که به سوی بیچه خود روی می‌آورد شیفته جهاد گردیدند، شمشیرها از نیام برآوردند، و گرداگرد زمین را گروه گروه، صف به صف، احاطه کردند.

^{۱۳} نهج البلاغه، خطبه ۱۲۱